

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen van De Haagse Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: De Haagse Hogeschool
27 maart 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 23 december 2011
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locatieopleiding	: Den Haag
Industrieel Produkt Ontwerpen	Datum goedkeuren	
van De Haagse Hogeschool	panel	: 17 augustus 2011
(000122)	Datum locatiebezoeken	: 11 en 12 oktober 2011
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 20 december 2011
BB 11-1138/EV/MR		
ons kenmerk		
NVAO/20121002/ND	Beoordelingskader	
bijlagen	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Strct. 2010, nr 21523).	
3		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

1. Beoogde eindkwalificaties

De Haagse Hogeschool is –als oudste Industrieel Produkt Ontwerpen (IPO) opleiding van Nederland- al vanaf het begin bij het ontwikkelen van de landelijke set eindkwalificaties (nu Landelijk Beroeps en Opleidings Profiel) betrokken. Dit LBOP is in 2011 geactualiseerd en gevalideerd door het relevante beroepenveld en is gebaseerd op de fasen in het proces van industrieel productontwerpen. Het LBOP dekt de Dublin descriptoren en de Algemene hbo-kwalificaties. De opleiding heeft volgens het panel een goede, op het LBOP gebaseerde, set eindkwalificaties, die aansluit bij ontwikkelingen en behoeften in het werkveld en waarin aspecten als globalisering en duurzaamheid verankerd zijn. Middels een accent op evaluatie in de competentieset (IPO definieert Evalueren als een fase in het ontwerpproces), de specialisatie 'Packaging' en de internationale variant 'IDE/I' geeft IPO een eigen kleuring aan het Landelijk Beroeps en Opleidings Profiel. Packaging zal nog

Pagina 2 van 8 verder geprofileerd worden, voor IDE/I heeft men via sociale media kanalen al hard -en met succes- aan de marketing en profilering van deze variant gewerkt.

Het panel is onder de indruk van de recent in nauwe samenwerking met het lectoraat Kennistransfer in Productinnovatie ontwikkelde driejarige internationale variant Industrial Design Engineering/(open) Innovator. Deze variant gaat uit van dezelfde IPO competenties, maar legt daarbinnen een andere focus. De reguliere IPO'er is een creatieve, technisch onderlegde ontwikkelaar. De IDE/I'er is een innovator, die de technische kant beheerst, conceptueel sterk is, kansen signaleert en ondernemend is. Het gaat naast het ontwerpen van producten ook om diensten en belevingen. IDE/I sluit, naar de mening van het panel, de werkveldvertegenwoordigers en studenten goed aan bij de arbeidsmarkt. Dit wordt onderschreven door de meer dan 60 inschrijvingen in het eerste jaar van studenten van over de hele wereld.

Standaard 1 beoordeelt het panel als goed, met name door de goede uitwerking van het LBOP en door de opzet van de variant IDE/I, die een behoefte in de markt vervult.

2. Programma

Uit contacten van de opleiding met het werkveld, uitgevoerde evaluaties en uit auditgesprekken tussen het panel en werkveldrepresentanten (incl. alumni) blijkt dat de opleiding bekend staat als een sterk vakgerichte opleiding, die oplossingsgerichte professionals aflevert die in de praktijk gewaardeerd worden.

De opleiding beschikt over een goed, in leerdoelen (niveaus en prestatie-indicatoren) uitgewerkt competentieprofiel, waarin het panel zowel de voorwaardelijke (o.a. technische) vakinhoud, als actuele ontwikkelingen en de internationale en onderzoekscomponent herkent. Het panel kon op basis van de uitwerking vaststellen op welke wijze en waar de studenten de competenties verwerven. Het panel is enthousiast over de resultaten die in samenwerking met de lectoraten bereikt zijn. De literatuur die studenten gebruiken is van goed niveau.

De samenhang in het programma, hoewel in beide varianten anders georganiseerd, is voor beide varianten stevig te noemen. De studenten van de reguliere variant onderschreven dit ook. De relatie onderwijs-praktijk is in het curriculum en in de lessen duidelijk aanwezig, wat het panel als sterk beoordeelt, net als de heldere vormgeving en inhoudelijke samenhang. Voorts acht het panel de werkvormkeuzes geschikt en passend bij de leerlijnen en de onderlinge samenhang van de onderdelen. De, aan de beroepspraktijk ontleende, ontwerp opdrachten als dragers van het onderwijs in combinatie met de ondersteunende leerlijnen markt, mens en techniek geven voor het panel weer dat de beroepspraktijk en de belangrijkste thema's daarbinnen centraal staan in de opleiding. Bovendien is het werken aan realistische opdrachten hetgene dat studenten in sterke mate inspireert en aanzet tot studeren. Studenten besteden gemiddeld een flinke, maar passende 34 uur per week aan de studie.

De opleiding heeft voldoende inzicht in de herkomst van de groep studenten en werkt continu aan verdere verbetering van de aansluiting door o.a. deficientie cursussen en extra begeleiding te bieden. Er liggen nog mogelijkheden om toelatingseisen aan te scherpen of een verplicht intakegesprek met studenten te voeren. Ook in het kader van studielastspreading heeft de opleiding verschillende zinvolle maatregelen ter verbetering genomen, sterker nog deze maatregelen zijn integraal onderdeel van het nieuwe curriculum, zoals vakken-integratie en een nieuwe blokdeling die piekbelasting tegengaat.

De standaarden 2, 3 en 4 beoordeelt het panel op basis van het bovengenoemde als goed.

De standaarden 5, 6 en 7 beoordeelt het panel als voldoende.

Pagina 3 van 8 **3. Personeel**

Vanuit de academie wordt een adequaat personeelsbeleid gevoerd. Er is ruimte voor scholing en andere vormen van deskundigheidsbevordering en de verbeterpunten en sterkten van het docentenkorps zijn goed in beeld gebracht en leiden tot gericht beleid. Een uitdaging voor de opleiding is het meeschalen van het docentenkorps bij het toenemende aantal studenten. Alsmede verdere teamvorming en communicatief/organisatorische aspecten die hierbij horen.

De opleiding bezit deskundige, praktijkgevoelige en enthousiasmerende docenten, die goede contacten met het afnemend werkveld onderhouden, waardoor de aansluiting van het programma op de praktijk goed is. Het panel alsook studenten zijn van mening dat docenten de praktijk en theorie goed verbinden in hun lessen.

De opleiding stuurt op docent-aanstellingen van minimaal drie dagen omdat het lastig blijkt met de veelal parttime werkende medewerkers onderlinge afstemming over onderwijskundige en organisatorische zaken te organiseren. Het panel beschouwt de in 2010-2011 gerealiseerde docent-studentratio van 1: 25 als voldoende voor het realiseren van het competentiegericht onderwijs van een intensieve opleiding als IPO. Voorts heeft het panel geconcludeerd dat het team op een adequate manier uitvoering geeft aan de intensieve opleiding en daarbij ondanks de werkdruk op een natuurlijke wijze de actualiteiten/ontwikkelingen in het vakgebied goed bijhoudt en in de lesstof brengt. Standaard 8 en 10 beoordeelt het panel, vanuit de idee dat verdere teamvorming en organisatieverbetering mogelijk is, als voldoende. Standaard 9 beoordeelt het panel als goed, op basis van de overtuiging dat het personeel goed toegerust is voor haar taken en een zeer gedreven en enthousiasmerende indruk maakte.

4. Voorzieningen

Het panel heeft vastgesteld dat de algemene materiële voorzieningen zoals onderwijsruimten, mediatheek en restauratieve voorzieningen goed verzorgd zijn. De opleiding beschikt over goed geoutilleerde werkplaatsen, voorzien van de benodigde apparatuur, waaronder 3d printers. Daarnaast is er een mooie en motiverende, soms wat drukke, op de praktijk geïnspireerde werk- studeer-, en presenteerplek voor studenten gerealiseerd in de 'Studio'. Voor de variant IDE/I is er een eigen 'thuishonk', een studie- en collegieruimte voor studenten en docenten. Deze ruimte functioneert goed en zal binnenkort gemoderniseerd worden, passend bij de internationale allure en focus op innovatie van deze nieuwe opleidingsvariant.

De informatievoorziening aan studenten betreffende les- en toetsroosters wordt niet hoog gewaardeerd. Dit probleem ligt bij de hogeschool, desalniettemin start de opleiding nu een eigen traject om dit probleem te verhelpen.

Het panel heeft waargenomen dat de opleiding een zinvol nieuw coachingstraject aan het implementeren is, dat al toenemende studenttevredenheid laat zien in de waardering van studenten over studieloopbaanbegeleiding/coaching. Inhoudelijk is het panel gecharmeerd van de meester/gezel-structuur in het eerste jaar.

Standaard 11 beoordeelt het panel als goed vanwege de 'state of the art' voorzieningen en standaard 12 als voldoende, omdat het coachingstraject nog niet geheel geïmplementeerd is en er nog kansen voor verbetering zijn.

5. Kwaliteitszorg

De opleiding werkt met een uitgebreid kwaliteitssysteem dat gebaseerd is op beleid van de academie en daarmee op dat van de hogeschool. De PDCA-cyclus maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. De opleiding legt jaarlijks in een opleidingsjaarplan doelen vast en reflecteert op de doelen van het voorgaand jaar.

Pagina 4 van 8 Het panel signaleerde binnen IPO een levende kwaliteitscultuur en een gezond kritisch vermogen. Al is er vanwege de druk die de vernieuwing van het curriculum en de ontwikkeling van IDE/I met zich mee brachten niet op detailniveau iedere geplande evaluatie uitgevoerd. Wel is het kwaliteitsbeleid in de grotere lijnen goed doorlopen -en dat vindt het panel belangrijk- de opleiding heeft zicht op haar sterke en zwakke punten. Belangrijk vindt het panel ook te constateren dat er expliciet aandacht is voor evaluatie van onderwijs in het nieuwe curriculum met docenten en studenten met als resultaat directe terugkoppeling en aanscherping. Het panel heeft gesignaleerd dat op het gebied van organisatie en communicatie nog verdere verbetering te realiseren is. De ontwikkeling van het nieuwe curriculum vanaf 2009 is in principe te kenschetsen als een geheel van verbeteracties. Doelen hiervan zijn o.a. rendementsverhoging en het verbeteren van samenhang in het programma. Maar ook het creëren van een inspirerende leeromgeving en het verder profileren van IPO. Het panel heeft een aantal goede voorbeelden van reeds behaalde resultaten gezien zoals een rendementsstijging, gemotiveerde studenten en stijgende tevredenheidscijfers voor o.a. studiebegeleiding. De opleiding betreft haar stakeholders bij de evaluatie en verbeterpraktijk van de onderwijskwaliteit. Dit geldt in sterke mate voor het beroepenveld, o.a. via een grondige meta-evaluatie van het afstudeerwerk, werkveldtevredenheidsonderzoek en betrokkenheid bij de beoordeling van projectopdrachten en afstuderen. De standaarden 13, 14 en 15 beoordeelt het panel als voldoende.

6. Toetsing

Het panel heeft gezien dat de opleiding verschillende toetsvormen benut passend bij de verschillende werkvormen van het onderwijs. Goed vindt het panel dat de opleiding randvoorwaarden heeft opgesteld waaraan een student moet voldoen om bepaalde studieonderdelen te behalen, bijvoorbeeld een basaal wiskunde kennisniveau voor toelating tot een tentamen construeren of aantoonbaar 80% aanwezigheidsverplichting bij werkcolleges voor het vak ergonomie.

Inhoudelijk zijn de bestudeerde toetsen en opdrachten van voldoende kwaliteit, ook in de beoordelingen hiervan kon het panel zich vinden. De opleiding toetst en beoordeelt op een valide en betrouwbare wijze of de studenten de tussen- en einddoelen hebben bereikt. De examen- en de toetscommissies zijn voldoende toegerust voor hun taken.

Het afstuderen is naar de mening van het panel een goede proeve van bekwaamheid. Naar aanleiding van evaluaties van het afstudeerwerk door het werkveld, scherpt de opleiding de afstudeerprocedure aan, o.a. door meer tussentijdse momenten om de ontwerpkeuzes die de student tijdens zijn afstudeeronderzoek maakt te expliciteren.

Het panel stelt vast dat met betrekking tot de communicatie over toetsresultaten, feedback en de overgangsregeling verbeteringen nodig zijn. Voor het eindoordeel van deze standaard vindt het panel echter de positieve punten zwaarwegender zoals de systematische betrokkenheid van het werkveld bij de beoordeling en bij de evaluatie van het afstudeerniveau, de tevredenheid van studenten over de inhoudelijke aspecten van toetsing en nadrukkelijk het hoge niveau van de afstudeerwerken zoals waargenomen door het panel zelf. Op basis van deze overweging komt het panel tot de beoordeling 'goed' voor standaard 16.

Algemene conclusie

Op basis van de bevindingen is het panel van mening dat de opleiding op onderdelen o.a. wat betreft doelstellingen, het onderwijsprogramma, personeel en gerealiseerd niveau de gangbare basiskwaliteit ontstijgt. Het panel is van oordeel dat de inhoudelijke kwaliteit van de opleiding IPO van De Haagse Hogeschool goed is. De uitdagingen die er liggen op

Pagina 5 van 8 organisatorisch en communicatief gebied en de nog noodzakelijke (verdere) verbeteringen op het gebied van o.a. rendementen en roostering zijn bepalend voor het eindoordeel van het panel voor de opleiding IPO: voldoende

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Industrieel Produkt Ontwerpen (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Den Haag) van De Haagse Hogeschool te Den Haag. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de De Haagse Hogeschool te Den Haag in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 maart 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 20 maart 2012, heeft het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 27 maart 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Pagina 6 van 8 **Bijlage 1: Schematisch overzicht oordelen panel**

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>Volgtijd IPO</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	V
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		G
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	G
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	G
	Opleiding als geheel	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 7 van 8 **Bijlage 2: Feitelijke gegevens**

Docent-student ratio	1 : 25
Kwalificatie docenten	3% PhD 50% wo-ma 0% wo-ba 0% hbo-ma 38% hbo-ba 9% lager dan hbo-ba
Studielast	34 uur per week
Contacturen	Propedeuse voltijd: 16 Tweede jaar voltijd: 13,5 Derde jaar voltijd: 5 Vierde jaar voltijd 4,5
Rendement	Rendement Voltijdstudenten 2005: na 5 jaar is 31,3% afgestudeerd Uitval Voltijdstudenten 2004 tot en met 2009: 2004 53,8% uitval van de voltijdinstromers 2005 54,2% uitval van de voltijdinstromers 2006 50,8% uitval van de voltijdinstromers 2007 58,5% uitval van de voltijdinstromers 2008 53,6% uitval van de voltijdinstromers 2009 49,5% uitval van de voltijdinstromers

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Drs. W.G. van Raaijen, (voorzitter), senior adviseur en partner bij Hobéon;
- Ir. J.A. Oostendorp, (lid), verpakkingsdeskundige en innovatiemanager bij Grolsch;
- Prof.dr.ir. P.H. den Ouden, (lid), hoogleraar aan de Technische Universiteit Eindhoven;
- Ir. J.J.M. Zijlstra, (lid), docent aan de Design Academy Eindhoven en de Technische Universiteit Delft;
- A. Nijdam, (student-lid), derdejaarsstudent IPO aan de Hogeschool Windesheim.